

2020 GODIŠNJE IZVJEŠĆE

OSIGURAVANJE PRAVA NA ZAŠTITU PODATAKA U SVIJETU KOJI SE MIJENJA SAŽETAK

OSIGURAVANJE PRAVA NA ZAŠTITU PODATAKA U SVIJETU KOJI SE MIJENJA

Europski odbor za zaštitu podataka neovisno je europsko tijelo osnovano Općom uredbom o zaštiti podataka (GDPR) čiji je cilj osigurati dosljednu primjenu pravila o zaštiti podataka u cijelom Europskom gospodarskom prostoru (EGP). Taj cilj postiže promicanjem suradnje među nacionalnim nadzornim tijelima i izdavanjem općih smjernica na razini EGP-a u pogledu tumačenja i primjene pravila o zaštiti podataka.

Europski odbor za zaštitu podataka sastoji se od voditelja nadzornih tijela EU-a i Europskog nadzornika za zaštitu podataka (EDPS). Europska komisija i – kad je riječ o pitanjima povezanim s Općom uredbom o zaštiti podataka – nadzorno tijelo Europskog udruženja slobodne trgovine imaju pravo sudjelovanja u aktivnostima i sastancima Europskog odbora za zaštitu podataka, ali nemaju pravo glasa. Nadzorna tijela država EGP-a (Island, Lihtenštajn i Norveška) također su članovi Europskog odbora za zaštitu podataka, iako nemaju pravo glasa. Sjedište Europskog odbora za zaštitu podataka je u Bruxellesu.

Europski odbor za zaštitu podataka ima [Tajništvo](#), koje osigurava Europski nadzornik za zaštitu podataka. [Memorandumom o](#)

[razumijevanju](#) utvrđuju se uvjeti suradnje Europskog odbora za zaštitu podataka i Europskog nadzornika za zaštitu podataka.

1. NAJVAŽNIJE IZ 2020.

1.1. Doprinos Europskog odbora za zaštitu podataka evaluaciji Opće uredbe o zaštiti podataka

U veljači 2020. Europski odbor za zaštitu podataka i nacionalna nadzorna tijela [pridonijeli su](#) evaluaciji i preispitivanju Opće uredbe o zaštiti podataka koju je provela Europska komisija, u skladu s člankom 97. Opće uredbe o zaštiti podataka.

Europski odbor za zaštitu podataka smatra da je Opća uredba o zaštiti podataka ojačala zaštitu podataka kao temeljno pravo i uskladila tumačenje načela zaštite podataka. Ojačana su prava ispitanika, a ispitanici su sve svjesniji načina ostvarivanja svojih prava na zaštitu podataka. Općom uredbom o zaštiti podataka

Više pojedinosti o Europskom odboru za zaštitu podataka možete pronaći na našim internetskim stranicama edpb.europa.eu.

pridonosi se i većoj globalnoj vidljivosti pravnog okvira EU-a te se ona smatra uzorom izvan EU-a. U svojem izvješću Europski odbor za zaštitu podataka navodi da smatra da je primjena Opće uredbe o zaštiti podataka bila uspješna, ali priznaje da i dalje postoji niz izazova. Na primjer, nedostatna sredstva za nadzorna tijela i dalje izazivaju zabrinutost, kao i nedosljednosti u nacionalnim postupcima koje utječu na mehanizam suradnje među nadzornim tijelima.

Unatoč tim izazovima, Europski odbor za zaštitu podataka uvjeren je da će se stalnom suradnjom nadzornih tijela olakšati zajednička kultura zaštite podataka i uspostaviti dosljedne prakse.

Nadalje, Europski odbor za zaštitu podataka smatra da je preuranjeno revidirati Opću uredbu o zaštiti podataka.

1.2. Pitanja povezana s odgovorom na pandemiju bolesti COVID-19

Tijekom pandemije bolesti COVID-19 države članice EGP-a počele su poduzimati mjere za praćenje, ograničavanje i ublažavanje širenja virusa. Mnoge od tih mjera odnosile su se na obradu osobnih podataka, kao što su aplikacije za praćenje kontakata, upotreba podataka o lokaciji ili obrada zdravstvenih podataka u istraživačke svrhe. Europski odbor za zaštitu podataka dao je [smjernice](#) o obradi osobnih podataka u kontekstu pandemije bolesti COVID-19. Tijekom tog razdoblja Europski odbor za zaštitu podataka odgovorio je i na dopise zastupnika u Europskom parlamentu u kojima su tražena dodatna pojašnjenja o pitanjima povezanim s bolešću COVID-19.

1.3. Međunarodni prijenos osobnih podataka nakon presude u predmetu *Schrems II*

Sud Europske unije objavio je 16. srpnja 2020. presudu u predmetu [C-311/18 \(Schrems II\)](#). Sud EU-a ispitao je dva mehanizma kojima se omogućuje prijenos osobnih podataka iz EGP-a u zemlje izvan EGP-a (treće zemlje), odnosno europsko-američki sustav zaštite privatnosti i standardne ugovorne klauzule. Sud EU-a poništio je odluku o primjerenosti na kojoj se temelji europsko-američki sustav zaštite privatnosti, zbog čega je postao nevaljan kao mehanizam prijenosa. Također je presudio da je Odluka Europske komisije 2010/87 o standardnim ugovornim klauzulama za prijenos osobnih podataka izvršiteljima obrade iz trećih zemalja valjana pa se standardne ugovorne klauzule i dalje mogu koristiti za omogućavanje međunarodnih prijenosa podataka. To je moguće pod uvjetom da izvoznik (ako je potrebno, uz pomoć uvoznika) prije prijenosa procijeni razinu zaštite koja se pruža u kontekstu takvih prijenosa, uzimajući u obzir i standardne ugovorne klauzule i relevantne aspekte pravnog sustava zemlje uvoznika u pogledu pristupa podacima javnih tijela te treće zemlje. Za ovu procjenu treba uzeti u obzir čimbenike koji su, netaksativno, utvrđeni u članku 45. stavku 2. Opće uredbe o zaštiti podataka.

Presuda ima dalekosežne posljedice za subjekte sa sjedištem u EGP-u koji se koriste tim mehanizmima kako bi omogućili prijenos osobnih podataka SAD-u i ostalim trećim zemljama. U skladu s tim, Europski odbor za zaštitu podataka izdao je više [smjernica](#), uključujući popis [najčešćih pitanja](#) i neke [preporuke](#) o presudi i njezinoj provedbi.

1.4. Prva obvezujuća odluka u skladu s člankom 65. Opće uredbe o zaštiti podataka

EDPB je 9. studenoga 2020. donio [odluku](#) o prvom rješavanju sporova na temelju članka 65. Opće uredbe o zaštiti podataka. Obvezujuća odluka odnosila se na spor koji je nastao nakon što je irsko nadzorno tijelo, u svojstvu vodećeg nadzornog tijela, donijelo nacrt odluke u pogledu društva Twitter International Company te naknadne relevantne i obrazložene prigovore nekoliko predmetnih nadzornih tijela.

2. EUROPSKI ODBOR ZA ZAŠTITU PODATAKA – AKTIVNOSTI U 2020.

EDPB je 2020. donio 10 [smjernica](#) o temama kao što su koncepti voditelja obrade i izvršitelja obrade i usmjerenost na korisnike društvenih medija te dodatne tri smjernice koje su donesene nakon javnog savjetovanja. EDPB je izdao i dvije [preporuke](#).

Europski odbor za zaštitu podataka isto je tako nadgledao postupke koji se odnose na aktivnosti dosljednosti kako bi se pojasnio postupak i osigurala njegova učinkovitost za nadzorna tijela. Europski odbor za zaštitu podataka je 2020. izdao 32 [mišljenja](#) u skladu s člankom 64. Opće uredbe o zaštiti podataka. Većina tih mišljenja odnosila se na nacrt zahtjeva za akreditaciju tijela za praćenje kodeksa ponašanja ili certifikacijskog tijela te obvezujuća korporativna pravila za voditelje obrade za razna trgovačka društva.

3. AKTIVNOSTI NADZORNOG TIJELA U 2020.

Nacionalna nadzorna tijela neovisna su javna tijela koja prate primjenu zakona o zaštiti podataka. Nacionalna nadzorna tijela imaju ključnu ulogu u zaštiti prava pojedinaca na zaštitu podataka. To mogu učiniti izvršavanjem korektivnih ovlasti.

Na internetskim stranicama Europskog odbora za zaštitu podataka nalaze se odabrane [nadzorne mjere nadzornog tijela](#) koje se odnose na provedbu Opće uredbe o zaštiti podataka na nacionalnoj razini.

Europski odbor za zaštitu podataka na svojim je internetskim stranicama objavio [registar](#) odluka koje su donijela nacionalna nadzorna tijela u skladu s postupkom suradnje u okviru jedinstvenog mehanizma (članak 60. Opće uredbe o zaštiti podataka).

3.1. Prekogranična suradnja

Općom uredbom o zaštiti podataka od nadzornih tijela EGP-a zahtijeva se da blisko surađuju kako bi se osigurala dosljedna primjena Opće uredbe o zaštiti podataka i prava pojedinaca na zaštitu podataka u cijelom EGP-u. Jedna je od njihovih zadaća koordinirati donošenje odluka u prekograničnim predmetima obrade podataka.

U razdoblju od 1. siječnja do 31. prosinca 2020. bilo je 628 prekograničnih predmeta, od kojih je 461 proizašlo iz pritužbe, dok je 167 bilo iz drugih izvora, kao što su istrage, pravne obveze i/ili medijska izvješća.

Za funkcioniranje jedinstvenog mehanizma potrebna je suradnja glavnog nadzornog tijela i predmetnih nadzornih tijela. Glavno nadzorno tijelo vodi istragu i ima ključnu ulogu u procesu postizanja konsenzusa među predmetnim nadzornim tijelima, a radi i na donošenju usklađene odluke o voditelju ili izvršitelju obrade podataka. U razdoblju od 1. siječnja 2020. do 31. prosinca 2020. doneseno je 203 nacrti odluka, od kojih su

93 konačne odluke objavljene u javnom registru.

Postupak uzajamne pomoći nadzornim tijelima omogućuje da zatraže informacije od drugih nadzornih tijela ili druge mjere za učinkovitu suradnju poput prethodnih odobrenja ili istraga. U razdoblju od 1. siječnja 2020. do 31. prosinca 2020. nadzorna tijela pokrenula su 246 službenih postupaka uzajamne pomoći. Pokrenula su 2 258 neformalnih postupaka. Nadzorna tijela koriste se uzajamnom pomoći i kad traže od nadležnog nadzornog tijela da obradi zaprimljene pritužbe koje se ne odnose na prekograničnu obradu kako je definirana Općom uredbom o zaštiti podataka.

4. SAVJETOVANJE S DIONICIMA I TRANSPARENTNOST

Tijekom pandemije bolesti COVID-19, Europski odbor za zaštitu podataka odgovorio je na dopise zastupnika u Europskom parlamentu u kojima su tražena dodatna pojašnjenja o pitanjima povezanim s bolešću COVID-19. Europski odbor za zaštitu podataka organizirao je događaj za dionike o konceptu legitimnog interesa kako bi prikupio informacije i stajališta o tom konkretnom pitanju u svrhu izrade budućih smjernica.

Nakon preliminarnog donošenja smjernica Europski odbor za zaštitu podataka organizira javna savjetovanja kako bi se dionicima i građanima pružila prilika da daju dodatne informacije, što se zatim razmatra u naknadnom postupku izrade nacrtu. Europski odbor za zaštitu podataka pokrenuo je i dovršio sedam takvih savjetovanja tijekom 2020.

Treću godinu zaredom proveo je anketu u okviru godišnjeg pregleda aktivnosti Europskog odbora za zaštitu podataka u skladu s člankom 7. stavkom 1. točkom 2. Opće uredbe o zaštiti podataka. Pitanja su bila usmjerena na rad i rezultate Europskog odbora za zaštitu podataka u 2020., s naglaskom na njegovim smjernicama i preporukama, kako bi se utvrdilo u kojoj mjeri dionici smatraju da su smjernice Europskog odbora

za zaštitu podataka korisne za tumačenje odredbi Opće uredbe o zaštiti podataka te kako bi se utvrdili novi načini za pružanje bolje potpore pojedincima i organizacijama pri pristupanju zaštiti podataka.

5. STRATEGIJA I CILJEVI ZA 2021.

Europski odbor za zaštitu podataka definirao je svoju [Strategiju za razdoblje 2021. – 2023.](#), kojom su obuhvaćena četiri glavna stupa njegovih strateških ciljeva, kao i skup od tri ključne mjere po stupu kako bi se pridonijelo postizanju tih ciljeva. Početkom 2021. Europski odbor za zaštitu podataka donio je svoj dvogodišnji [program rada](#) za razdoblje 2021. – 2022., u skladu s člankom 29. Poslovnika Europskog odbora za zaštitu podataka. Program rada usmjeren je na prioritete utvrđene u Strategiji Europskog odbora za zaštitu podataka za razdoblje 2021.–2023. i omogućuje postizanje njegovih strateških ciljeva.

Podaci za kontakt

Poštanska adresa

Rue Wiertz 60, B-1047 Bruxelles

Adresa ureda

Rue Montoyer 30, B-1000 Bruxelles